

Nieuwsbrief 5 Tweede Kamerverkiezing 17 maart 2021

Deze nieuwsbrief van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) heeft tot doel u te informeren over kwesties die van belang zijn voor de Tweede Kamerverkiezing die gepland staat voor 17 maart 2021.

Datum: 8 oktober 2020

1. Tijdelijke wet verkiezingen covid-19

Op 5 oktober is het wetsvoorstel *Tijdelijke wet verkiezingen covid-19* ingediend bij de Tweede Kamer (zie [hier](#)). In deze tijdelijke wet worden verschillende zaken geregeld die betrekking hebben op verkiezingen met inachtneming van Covid-19. In bijlage I van deze nieuwsbrief is een samenvatting van de inhoud van het wetsvoorstel opgenomen. De verwachting is dat het wetsvoorstel op korte termijn in de Tweede Kamer wordt behandeld.

Bijzonder aandachtspunt is dat de Tijdelijke wet bepaalt dat er in een gebouw waar een stemlokaal is gevestigd, voor kiezers geen andere voorschriften kunnen gelden die tot doel hebben om besmetting met of overdracht van het coronavirus te voorkomen, dan regels die gesteld zijn door de overheid. Wanneer er (landelijk dan wel regionaal) een *verplichting* geldt om een mondneusmasker te dragen, geldt die regel uiteraard ook in gebouwen waar de stemlokalen zijn gevestigd. Maar wanneer er alleen een *dringend advies* geldt om een mondneusmasker te dragen, kunnen kiezers niet door de gebouwbeheerder verplicht worden om een mondneusmasker te dragen. Als de gebouwbeheerder het dragen van mondneusmaskers verplicht stelt, terwijl er (landelijk of in de desbetreffende regio) alleen een dringend advies geldt om een mondneusmasker te dragen, en de gebouwbeheerder niet bereid is om een uitzondering te maken voor kiezers die hun stem willen uitbrengen, kan er in het desbetreffende gebouw dus geen stemlokaal worden gevestigd.

2. Toegankelijkheid: nieuwe checklists en helpdesk voor vragen over toegankelijkheid

Eerder (in nieuwsbrief 4) is aangekondigd dat op basis van de aanbevelingen van onderzoeksbureau Arcadis de Checklist toegankelijkheid stemlokalen wordt verduidelijkt en ingericht voor verschillende doelgroepen. Dit traject is nu afgerond en besproken met de VNG en NVVB.

De toetsingscriteria uit het kader van 2018 zijn inhoudelijk gelijk gebleven maar nader verduidelijkt en uitgelegd. Ook is van de checklist een versie gemaakt voor de verschillende groepen die werken aan de toegankelijkheid van stemlokalen.

Bij deze nieuwsbrief zijn de volgende documenten toegevoegd:

- Bijlage II - Checklist voor gemeentemedewerkers (de basischecklist, basis voor de evaluatie van toegankelijkheid stemlokalen)
- Bijlage III - Checklist voor locatiebeheerders (om te kunnen vaststellen in hoeverre een beoogde stemlocatie voldoet aan de toegankelijkheidseisen)
- Bijlage IV - Checklist voor uitvoerders (document 'Ontwerprichtlijnen')
- Bijlage V - Actielijst voor stembureauleden (opgesteld door Kiesraad¹, stembureauleden kunnen hiermee de toegankelijkheid nalopen gedurende de verkiezingsdag)
- Bijlage VI - Naslagwerk waarin de termen en criteria verduidelijkt worden (doorzoekbaar/interactief pdf)

Deze documenten zijn ook te vinden in de [Verkiezingentoolkit](#). De nieuwe versie van de checklist wil een duidelijk handvat bieden hoe de toegankelijkheid van stemlokalen vorm te geven. Daarbij staan gemeenten in de huidige coronatijd voor lastige afwegingen in het vinden van geschikte locaties. De verantwoording of beschikbare locaties op alle punten kunnen voldoen vindt volgens de Kieswet plaats aan de gemeenteraad.

¹ In het kader van Actieplan toegankelijk stemmen.

Helpdesk toegankelijkheid

Om gemeenten te ondersteunen bij vragen over de toegankelijkheid en over de inhoud en interpretatie van de checklist is een gratis helpdesk toegankelijkheid beschikbaar. Hier kunnen gemeenten inhoudelijke toelichting krijgen op de criteria en vragen voorleggen. De helpdesk is bereikbaar via 085 – 4001154 / helpdesk@toegankelijkstemmen.nl. De helpdesk toegankelijkheid is niet beschikbaar voor het ter plaatse schouwen van individuele stemlokalen, hiervoor zijn verschillende partijen actief die uw gemeente desgewenst van advies kunnen voorzien.

3. Vergoeding kosten - septembercirculaire

Het organiseren van de komende verkiezingen met inachtneming van maatregelen in verband met het coronavirus leidt tot extra werk en uitgaven voor gemeenten. Eerder is gecommuniceerd dat met de VNG een compensatie van 30 miljoen is overeengekomen. Dit bedrag is bedoeld voor de extra kosten die onder meer samenhangen met aanvullende kosten voor de inrichting van stemlokalen (bijvoorbeeld de kuchschermen, bewegwijzering, desinfecterings- en schoonmaakmiddelen, kosten extra stembureaulid bij de ingang van het stemlokaal, etc.), voor het mogelijk moeten huren van alternatieve locaties die in de coronacrisis beter geschikt zijn om als stemlokaal in te richten om het aantal stemlocaties op peil te houden, voor toegankelijkheid van die locaties en voor de aanvullende werkzaamheden die gemeenten moeten doen ter voorbereiding van de verkiezingen.

De informatie over de exacte verdeling van de compensatie onder de gemeenten is terug te vinden in bijlage 3.2-4 van de [septembercirculaire](#) van het gemeentefonds. Deze bijlage helpt u om intern vast te kunnen stellen welk bedrag in de extra uitkering aan gemeenten is bedoeld voor de organisatie van verkiezingen.

Bovenop de financiële compensatie zal het ministerie van BZK de gemeenten ondersteunen met een wervingscampagne voor stembureauleden, en aanvullende voorlichting aan de kiezers over de COVID-19-maatregelen ontwikkelen. Dat materiaal wordt aan gemeenten beschikbaar gesteld.

4. Verkiezingskalender Tweede Kamer 2021

De verkiezingskalender voor de Tweede Kamerverkiezing van 17 maart 2021 treft u aan als bijlage VII bij deze nieuwsbrief. In deze kalender zijn de wijzigingen voor de termijnen zoals ze zijn opgenomen in het wetsvoorstel *Tijdelijke wet verkiezingen covid-19* verwerkt. De kalender is onder voorbehoud: het wetsvoorstel is nog in behandeling bij de Tweede Kamer. Uiteraard zullen de gemeenten worden geïnformeerd zodra er termijnen veranderen.

5. Vaste url verkiezingen

Sinds 1 januari 2019 schrijft de Kieswet voor dat de burgemeester de gedigitaliseerde processen-verbaal van de stembureaus (N 10) en zijn eigen opgave met stemtotalen van de gemeente (N 11) publiceert op de website van de gemeente². Dat gebeurt onverwijld nadat de burgemeester de opgave N 11 met stemtotalen van de gemeente heeft vastgesteld. Ook het digitale bestand met uitslaggegevens op stembureau- en kandidaatsniveau (het zogenaamde CSV-bestand, dat met OSV kan worden aangemaakt) moet worden gepubliceerd. Dit laatste wordt verplicht in het kader van de *Wet nieuwe procedure verkiezingsuitslagen*.

In het kader van de controleerbaarheid en transparantie van de verkiezingen wil de minister van BZK een centraal portaal op internet inrichten, dat toegang biedt tot de websites van alle gemeenten waar de N 10, N 11 en CSV-bestanden te downloaden zijn. Voordeel daarvan is dat belangstellenden die willen nagaan hoe de uitslag van de verkiezing tot stand is gekomen, niet langer de websites van alle individuele gemeenten hoeven op te zoeken.

Het verzoek aan gemeenten is om voor deze openbaarmaking van de N 10, N 11 en CSV-bestanden een vaste webpagina (met vaste url) in te richten (zie toelichting hierna). Ook bij de wervingscampagne voor stembureauleden voor de aankomende Tweede Kamerverkiezing kan een vaste url bij de gemeente belangstellenden helpen om snel op de juiste pagina te komen om zich aan te melden.

Het voornemen bestaat om het centrale portaal tijdens de komende Tweede Kamerverkiezing te laten fungeren. Daarmee geeft de minister van BZK uitvoering aan de door de Tweede Kamer aangenomen motie-Özütok. Deze motie overweegt dat het "van groot belang is dat iedere burger op een eenvoudige en eenduidige manier van de volledige verkiezingsuitslag kennis moet kunnen

---

² Art. N 12, tweede lid, van de Kieswet.

nemen”, en vraagt de regering onder meer “om samen met de gemeenten en met de Kiesraad tot een heldere wijze van bekendmaking van de uitslagen te komen”³.

Het genoemde centrale portaal zal worden ingericht binnen het platform van Rijksoverheid.nl. U wordt verzocht om aan de beheerder van de gemeentelijke website te vragen om hiervoor een **vaste webpagina** te reserveren (voor zover uw gemeente die niet al heeft). Met een vaste webpagina wordt bedoeld een website met een **vaste url**, waarop de gemeente niet alleen bij de komende Tweede Kamerverkiezing, maar ook bij alle volgende verkiezingen de gevraagde bestanden publiceert. Denk bijvoorbeeld aan een url als: www.gemeentenaam.nl/verkiezingen, of: verkiezingen.gemeentenaam.nl. Die werkwijze verzekert het beste dat belangstellenden de gewenste gegevens snel kunnen vinden, en voorkomt dat gemeenten bij elke verkiezing opnieuw een (nieuwe) url moeten doorgeven van de webpagina waarop de bestanden zijn te vinden.

Begin december zal BZK alle gemeenten vragen om de url door te geven van de webpagina waar de burgemeester de genoemde bestanden op donderdag 18 maart 2021 publiceert.

6. Vragen

Als u vragen heeft over de COVID-19 maatregelen die in acht genomen moeten worden voor de Tweede Kamerverkiezing dan kunt u die mailen aan postbus.verkiezingen@minbzk.nl. Het ministerie van BZK beantwoordt (veel) gestelde vragen gebundeld, en zal deze gebundelde antwoorden per nieuwsbrief ter informatie aan alle gemeenten sturen. Daarbij wordt ook verbinding gezocht met de informatieverstrekking vanuit de VNG, NVVB en Kiesraad. Overige vragen worden individueel beantwoord.

Wilt u een collega voor deze nieuwsbrief aanmelden of mocht u deze nieuwsbrief niet meer willen ontvangen, stuur dan een e-mail aan postbus.verkiezingen@minbzk.nl.

---

³ [Kamerstukken II 2019/20, 35165, nr. 18.](#)